

1789.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAČíslo. 5.
ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVASchönfeldské
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

Čís. Král. Pražské Noviny.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

Dne 31 Ledna.

Wáleční Posel.

Dodne se, dñi očekáváme, zdali předece gednau to potěšitedlné poselskij přigde, že giž glistoně k daufazni gest pokog. Něktaré syce zpráwy zdagi se mnoho o pokogi mluwiti; ale hned opět giné přicházegi, které nám dalši wálkau brozegi. Tak často a welmi mnoho giž mluweno bylo, že w Perwaradjnu nebo w Kaysacu sgezď strazny narownánj a zawřenj pokoge držán býti má; y také negednau slla wůbec ta powěst, aby taro pro westkeré dobré welmi důležitá wěc řim dřjwe sprostředkowána byla, a k swému brzkému skončení přišla, že dworowé, Španyelský, Francouzský, Englický a Berlinský své Wyssance k tomu sgezdu wyslan. Než

ale, gač bychomkoli podle těch zpráv sžbě trošty činiti chtěli, tak oni dosawad gsau nadarmo, a my gen předece gessič dyle po pokogi wzdychari musíme. Než bo čtemeli bedliwě zpráwy z Kakaus — odkud bezpochyby w té wěcy prawdě nespodobněgši a ty nedůležitěgši přicházegi — tedy zwieme, že se wessecko k wálce chystá, ano že w naši armády příprawy mnohém wětšj gsau, než které minuleho roku byly. Ta zpráwa dosawad wůbec mýsto má, že polnj Marsšalk Randon dne 1 vnora glistoně k své armádě odgede. Také we Widni gačozro wěc gistá se prawj, že Knížec de Ligne w málo dnech opět pogede k Panu polnjmu Marsšalkowi Romancoswi,

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

wi, proto že tento Wůdce nanowu do pole přichystán gest, a toliko příhodně příležitosti očekává. Gak se wsecko zdá, on podle nynějšich důležitosti přizmo s Ruskau zmužilosti vytáhne proti Bendru. — Wčerejšho dne (ta zpráva gest dána 16 ledna) nowé přišlo poručení, aby pakáž geho Mllosti Cysáře na neydele do 15 vnora náležitě byla přichystána; zdali předce Mllostník do Halicje, aneb kam ginam pogede, dozawad se newj.

Cobychom pak o našich nepřátelích Turcích powěditi mohli, listowé z Rakaus dáwagi následující zprávu: Pokud se gístemu psaní důvěřiti můžeme, nelze na to pomyslit, aby Turcy k gázkému přátelstwu narownánj přistoupiti měli; ano ta rána, které od wdatných Rusů strz dobytj Čakowa dostali, tak jim srdce rozhořčila, že negsau k wřogenj, dokudby opět té důležité perwonosti swým nepřátelům neodgali. Podobně z Konstantynopole negdau giné zpráwy, než které se na wálku potahují. Tam magj býti zástupowé wogsta, který den po dni w wětšim počtu z Azje přicházejí. Gestli že tomu tak, tedy Turcy s náramnou sylau do pole se chystají. Přitom některé Ewropeyské mocnosti w podezření gsau, že Turkům pro rozhognění gich lodstwu lodi odprodaly.

Dne 14 ledna přišel rychlý posel do Wjdně od Ruské Mllostníky z Perzspurku, přinesa obširnějšj zpráwu strany dobytj perwonosti Čakowa. Mllostný Francouzštj inžinyři při sturmu, když w swém gazyku, oblečení wšak po ruzrectu, o pardon žádali, byli poznáni, ale w prwnjm rozpálení wšickni přišli

k rozsekání. — Gnen rychlý posel, který prwnj zpráwu strany Čakowa do Perzspurku přinesl, byl Obrštlaytnant Paur, syn zemřelého znamenitého Generála toho gměna. Cysářowna hned druhý den nato poručila slawné Te Deum laudamus držeti, a na wšech stranách hlučně z kusi střeliti. Rychlého Posla učinila skutečným Obrštem, a nadto dala gemu darem 1000 dukátů. Rnjžeti Potemkyn ale Mllostníka wdelila weliký rád sw. Gířj prwnjho klasu, který gemu na zlatém tácu, na němž dobytj Čakowa wryto gest, odweden býti má. Krom toho w Potemkynské armády mnozí od Cysářowny wyšších hodností dosáhnu, a samému Rnjžeti hned na místě welmi nákladný samými brylianty wykládaný kord odeslala.

Zpráwy přicházející z Syrmie nezčinějí hrubě wjc zmjinky o pokogi, zlástě z ohledu Bělehradu; a gak se zdá, náš lid swé pokogné přežčení co nejdřiw bude musyt opustiti. Také lid, který se w wogenských špitálích gen málo pozdrawj, musy hned k swým regimentům odcházeti; totež gest s rekruty, který téměř každého dne do Wjdně přicházejí.

3 Brodu w Slawonii 9 ledna. Dne 23 prasynce některj Turcy přessesse přes led, wkradli gednu ženu na hranicích, a žádali za ní wýplaty 300 zl. Aby tedy takowému násylj záhy přistrž se učinila, násse wogsto vytáhnu, a ač brozná zyma byla, w polt státi musylo. Při těch nedaleko od sebe položených dwau perwonostech, totiž w Staré a Mllostné Hraděšty, nic se paměti hodného nestalo, a gedna y druhá strana žadaucyho pokoge požíwá. Turcy wědj, že Lau-

don

don odgel do Widne, a gegich woffcka žádost gest, aby se wje nenawrátil. Geho paubé gméno (nepochybně y dobytj Nowyho) tak hrozného strachu Turkům nahánj, že se oni hrozj, gen když o něm slyssjgi.

W těchto dnech několik vozů s prachem a s braněmi přišlo do Turecké perwnosti Derwenty, kterj něco sylněgssj strážj seničarů opatření byli.

W celém Bosynském Králowstwj (w Bosnyj) perwnosti, měst, zámků a městys počítá se 52. Tyto gsau perwnosti: Sarajewo, Grachenice, Tráwnj, Baohač, Baňaluka, Jayce, Batar, Sradiska, Syrnice, Nowý, Bihač, Petrovaci, Glamoc, Šupanač, Mostar, Trebinje, Rodgorynce, Kulassin, Zwornik, Maglay, Warnduk, Tessian, Dubj, Derwenta, Dubice a Predor. — Pěkný kus práce pro naše Charwáty!

3 Banátu 13 ledna. Co se na wálečníj příběhy potahowati může, zde dofonce nic nelyssime. Mězy tím od toho toho sylně snih scházj, a podle toho souditi můžeme, že naši vdatnj bogownjcy co neydrjw do pole wytáhnu. Gak tuhá zde zyma byla, na swědectwj ta zpráva se podotknauti může. Když dywizy Belgiojských do Temesswártu táhla, pro hroznan zymu musyla zůstat ti w Sfeblu, a od též dywizy i wachtmistr a i sprostj na cestě zmrzli. Také když nemocnj z Baransebes do Temesswártu wezeni byli, zymau 27 mužů zahynulo, a při gednom transportu refrurů zotř mužům ruce y nohy omrzly, strže což přišli do špitálu.

O neywyššim Wezyrowi gest slyssj, že on dne 12 prasynce z Konstan-

rynopole do Wlysy wytáhl, wssak ale strz welikau zymu až do dnešsta musyl zůstat w Aldryanopoli. Aspoň polowic Turků, kterj we Walassich a w Serwit po wssých rozloženi byli, hroznan zymau zahynulo. W třech Kasárnách w Bělehradu, kdežto předce wáleční lid přerowssemi ginými neylépe opatřen a před zymau zachráněn gest, mělo as 6000 mužů pomřiti.

3 Nowé Hradisky 6 ledna. Gak se Turcy scháněj po Břestanských hlavách, gest wůbec známo; ale proč y ženy chytaj, to snad každěmu powědomo nebude. Oni gsau skauj lide, aneb raz děgi hlrawj wlcj; aby se jim z dukátu zlato neotřelo, zalepěj ho wostem; tak miluji zlato. Staneli se, když ukradenau ženskau, že gj pro gegj sljcnost draze do otrocké poroby prodati nemohau, tak aspoň jim dukat, kterj wysazen gest na Břestanskau hlavu, nevgde; nebo hlawa ze ženy gest neohléná, a takowau oni wdawaj, že gest hlawa mladěho gestě neobrostleho Břestanského wogka, a berau za ni wysazený plat.

3de komisnj chléb prodawá se za 12 kr., a toho přčina gest, že se we wssých okolnjch mlejnjch strz hrozne mrazj wje mliti nemůže; řeka Sawa gest westrz zamrzlá. Několik gest zde krutá zyma, tak smrt předce doswad neodešla na zymnj přeleženj; ona rychlými froky obcházj naše špitály, a náš lid napořád morduge; y také lřkarům neb hociům neodpaussj, a z ostatnjch gest málo zdawých. W řečenem mřstě Posega téměř každěho dne vmřá 6 — 8 — 12 y také 15 lidj.

Gať mnoho lidj Kakaustý dwůr w desýti letech se zbranj do pole postavil.

Tato zpráva, gať daufáme, našim čtenářům milá bude, když se pořádně o tom zpravíme, co Kakaustý dwůr w minulých desýti letech za gednání se zbranj měl, tak abychom se y k tomu připravili, co se w budoucích desýti letech státi může.

Roku 1778 Kakaustý dwůr wedl krátsau syce, wšak ale welmi nákladnau wognu s Pruským Králem, která potom strz narownánj k swému skončení přišla. — 1783 100,000 Kakaustého wogsta táhlo na Turecké hranice, a podle narownánj dne 6 ledna 1784 opět se rozěšlo, proto že Otomanstá Porta Rusům poloostrowa Krymu postaupila. — 1785 roku táhlo 30 tisíc Kakaustého wogsta do Nýderlandu proti Hollandrům, kterjžto desýti milliony zlatých opět pokog sobě wygednali. — 1787 táhlo 50 tisíc bogowného lidu na Kakausté hranice, kterj strz Německau Řissi do Nýderlandu wpadnauti měli, proto že tam domácí různice powstaly; mezy tím ale Nýdelendrowé sobě vsmyslili, a protož wogsto ke koncy měsíce srpna obrátilo se nazpátek, a dostalo poručení táhnauti do Vher. Při začátku měsíce listopadu již w tom králewstwj bylo as 100,000 wogsta. 1788 dne 9 vnora nyněgšj wogna byla Turkům wypowědina, která se k weliké pochwale Kakaustého y Ruského dwora dosawad wede.

3 Ewowa 11 ledna. 3 Ukrayny gest slyšet mezy giným, že gať Zeman, tak y sedlák gest při Králi, následowně

oba smýšleji na Ruskau stranu. Ktež, gaky m způsobem se to stalo z nepochybně strz náboženstwj; nebo gest zapotřebj wědět, že celá Ukrayna, tak gaťo Ruská země wyznáwá starau Řeckau cyrkew, a tito Ukraynstj Rusnacy wždycky se dobře s Rusy snášegj. Ktezy njm panuge ten předsudek, že wšickni gsau newěřjcy, kterj se k Řeckému náboženstwj nehlášegj. Lid w řečené kragině slyšel, že se Pruský dwůr w Polské důležitosti plěsti chce; protož se wšickni nagednau pozdwišli, a prohlásyli se, že se raděgi pod ochranu Ruského dwora wzdagj. Tato weliká změna potřebu ge, aby se gi záhy wstřic wěšlo, gestli ginák wšeobecne pozdwižení předegjti chceme. A skutečně strana králewstá strz Ukraynstý lid mnoho nabude, a strana Wlastenců hrubě klesne. Ostatně, gať zde w Polsku wšecko w zmariku gest, nechť se z toho saudi, proto že mnozy Žemaně odrud do Cysářského Kakaustého Polska odegjti chtěgi.

3 Syrmie 7 ledna. Abdy Bassa Seraskyer w Serwii, a spolu Řiditel pewnosti Bělehradu, od neywyššjho Wězýra měl dostati poručení, aby se wj na 10 dnj newázal, kterj prwě předwypowědením přjměj z obau stran vrčení byli, proto žeby o tom Konstantynopolský dwůr ani wědět ani slyšet nezchtěl.

Wogsto, které ležj w Zemlině, dostalo nowě poručení před Bělehradským na pozor se mjet. Zde gest domněnj, a syce ne bez přjčiny, že Turcy s swau celau sylau v Nitrowic, a w té straně v Sabače, totiž přes Blonak do cysářské země wpadnaut hledět budau. Náz